

Radost življenja očinskog poslanja

Dragi muževi i očevi,
na tragu odluke da se u sklopu Drugoga ciklusa obiteljskog pastoralna Crkve u Hrvatskoj od 2016. do 2018. godine o temi *Očinstvo i majčinstvo – dva lica roditeljskog poslanja* prirede prigodni katehetski materijali kako za muškarce/očeve tako i za žene/majke, u ruci imate knjižicu s deset kateheza koje obrađuju očinstvo iz različitih vidova, počevši od razmatranja da je Bog izvor očinstva do toga da je svetost cilj očinstva.

Razlozi zbog kojih je izabrana spomenuta tema izbijaju iz svake pore današnjega društva, a mogli bi se svesti u kontekst trilogije američkoga katoličkoga romanopisca Briana J. Gaila koji u svojim romanima *Fatherless (Bez očeva)*, *Motherless (Bez majki)* i *Childless (Bez djece)* obrađuje društvenu problematiku spolnosti, braka, obitelji i roditeljstva iz katoličke perspektive, stavljajući čitatelje pred pitanje kamo sve to vodi. Naime, sve su očitije negativne posljedice suvremenih kulturnih kretanja koje ugrožavaju naravni brak i obitelj. Koliko je ta problematika aktualna potvrđuje i presedan u povijesti Crkve vidljiv u održavanju dviju uzastopnih sinoda posvećenih obitelji – izvanredne 2014. i redovne 2015. godine – koje su izazvale nezapamćeno medijsko zanimanje. One su, iako dvije, zapravo spojene u jednu cjelinu i zatim obrađene u postsinodalnoj pobudnici *Amoris Laetitia* koju je papa Franjo znakovito potpisao na blagdan sv. Josipa, 19. ožujka 2016. godine, točno na trogodišnjicu preuzimanja katedre svetog Petra. U pobudnici se mogu pronaći odgovori i korisne smjernice kako do odgovora doći u svjetlu vjere, ljubavi i milosrđa prožetih radošću koja je, ne bez razloga, sadržana u naslovu pobudnice.

Na tomu tragu, zanimljivo je primijetiti da programatska pobudnica pape Franje *Evangelii Gaudium* i spomenuta pobudnica, upravo u radosti imaju zajednički nazivnik. Iako su uporabljene dvije različite latinske riječi – *gaudium* i *laetitia* – one su zapravo istoznačnice. Zsigurno, radošno živeti autentičan bračni i obiteljski život utemeljen na sakramentu braka između muškarca i žene, kao živi znak Krista, supružnici istodobno postaju navjestitelji njegove radosne vijesti odnosno evanđelja.

Kako bi došli do istinske radosti u ulozi muža i oca, svakako je korisno prvo preispitati svoju savjest. Zato katehezama prethode **Smjernice za ispit savjesti očeva** koje za cilj imaju potaknuti vas na samopropitivanje kako biste mogli što iskrenije odgovoriti na pitanje: *Kakav sam muž i otac?* Želim naglasiti da sve ono što je u smjernicama navedeno nije istodobno i grijeh koji treba ispovijedati, ali pojedine sklonosti, navike i slabosti mogu dovesti do grijeha pa je potrebno raditi na njihovom iskorjenjivanju, usporedno razvijajući odgovarajuće kreposti i vrline. Sposobnost

uvidjeti svoje slabosti i mane, odlika je hrabrih i jakih muškaraca koju valja trajno njegovati polazeći od onoga što je Gospodin rekao svetom Pavlu: *Dosta ti je moja milost jer snaga se u slabosti usavršuje* (2 Kor 12,9a).

Milost je nezaslužan Božji dar koji valja trajno prihvaćati prožimajući ga molitvom. U tome vam od pomoći može biti predložena **Molitva oca** koja je proizašla iz konkretnosti življenja očinstva ne libeći se iznijeti uzvišene ideale kojima se teži. Na ljudskoj razini zbog ranjenosti grijehom i ljudskih slabosti to može izgledati nemoguće, ali »Bogu je sve moguće« (usp. Mk 10,27). Uz tu, sve kateheze sadrže uvodnu i zaključnu molitvu koje zajedno daju uvid u bogatstvo molitvenoga blaga Crkve. Polazište je, razumljivo, u molitvi *Očenaša* koju nam je sâm Krist dao kao odgovor na zamolbu učenika: *Gospodine, nauči nas moliti* (usp. Lk 11,1). Naučiti moliti, a potom zajedno sa suprugom poučiti molitvi svoju djecu, temeljna je zadaća kršćanskog oca. Na to vas je osobno potaknuo papa Benedikt XVI. riječima izrečenim u propovijedi na zagrebačkom hipodromu 6. lipnja 2011. godine u prigodi Prvog nacionalnog susreta hrvatskih katoličkih obitelji: *Dragi roditelji, trajno se obvezite učiti svoju djecu moliti, i molite s njima; približite ih sakramentima, osobito euharistiji...* Papa Franjo je to, također, naglašavao u više navrata od početka svojega pontifikata. Upravo po molitvi i milosti koju ćete crpiti iz sakramenata, vaše očinstvo bit će prepoznatljivo u Crkvi i društvu koje vapi za svjedocima i pozitivnim primjerima. Dodatno osnaženje svakako možete pronaći u razmatranju izabranih biblijskih tekstova koji su sastavni dio kateheza. Čitanje i meditativno razmatranje *Svetog pisma (Lectio divina)*, kako pojedinačno tako i u obitelji, nešto je na što vas Crkva također potiče. Hrana je to vašim dušama i dušama vaše djece, kojom se valja redovito hraniti.

Privedene kateheze su, prije svega, namijenjene radu sa skupinama muškaraca, odnosno očeva, kako bi razvijali svijest o svojem očinskom poslanju i sve ga savršenije živjeli međusobno se ohrabrujući. No budući da se očinstvo temelji na sakramentu ženidbe, ono podrazumijeva uzajamnost i komplementarnost s majčinstvom. Očinstvo podupire i njeguje majčinstvo, a majčinstvo podupire i njeguje očinstvo, pa u kontekstu kršćanske obitelji jedno bez drugog ne ide. Zato vas se opetovano potiče da sadržaj svake kateheze podijelite sa svojom ženom i djecom, a u cilju povećanja dobrobiti za cijelu obitelj. Tamo gdje će to biti izvedivo, predviđena je mogućnost da i vaše supruge, u ponešto izmijenjenom obliku, obrade kateheze prije svega odgovarajući na ključno pitanje i promišljajući o tome kako vam mogu pomoći u ostvarivanju onoga što ćete izdvojiti kao vlastite poticaje. Zbog toga kateheze u razradi, osim iznošenja onoga što kaže Crkva i onoga što kaže znanost o pojedinoj temi, također donose i izabrane izjave članica Hrvatske zajednice bračnih susreta. One mogu biti dobar temelj za ljubavlju i uvažavanjem prožet dijalog s vašim suprugama.

Takvim pristupom želi im se pomoći da vas bolje razumiju i budu vam trajna potpora u zrelijem življenju očinstva u skladu s Božjim srcem. Dakako, pomoći će to u pravilnom pristupu i vašim sinovima koji, unatoč svim protivštinama i preprekama koje pred njih stavlja današnje društvo, također trebaju proći put zrenja kako bi od dječaka postali kršćanski mladići, zatim muževni kršćanski muškarci i naposljetku odgovorni očevi. Tako ćete u konačnici moći uživati u radostima pridržanim djedovima. Važna je i uloga oca u životu kćeri, što je potvrđeno i u znanstvenim istraživanjima, pa valja naučiti njegovati i te odnose.

Očinstvo je uistinu poslanje, poslanje koje zahvaća cijeloga muškarca bez obzira na njegov stalež. Kako čitamo u šestoj katehezi o duhovnom očinstvu, obraćajući se svećenicima u propovijedi na misi u Domu svete Marte 26. lipnja 2013. godine, papa Franjo je to sazeo prigodnim riječima: *Očinstvo je ubilježeno u srž čovjekovu, pa svećenik nije iznimka, no njegovo se očinstvo usmjerava i živi na poseban način. Ako to nedostaje, onda kao da nešto nije u redu. Postajući zreli ljudi, imala bi se osjećati i ta radost očinstva pa i u onih koji žive u celibatu. To je onda pastoralno,*

duhovno očinstvo usmjereno prema davanju života. To se onda odnosi na mene kao svećenika i biskupa, ali i na svakoga od vas, pri čemu smo i jedni i drugi pozvani na suradnju kako bi dobri plodovi bili što brojniji.

Primijetite da Papa ovdje zrelost povezuje s radošću. Tražiti i pronalaziti radost očinstva u malim svakodnevnim stvarima, pa i onda kada uz to idu veći ili manji križevi, koji su neminovnost svakoga života, istinski je izazov koji od čovjeka zahtijeva zrelost za rast u ljubavi i krepostima te umiranje svojim sebičnostima. To nipošto nije lako, osobito ako smo ranjeni u svojem očinstvu, ali to je put posvećenja koji ni jedan otac ne može mimoći želi li da on i članovi njegove obitelji hode putem svetosti i na kraju vremena svi prispiju u raj. To je životni izazov pred kojim do izražaja dolazi muževnost i odlučnost da se s njim ustrajno uhvati u koštac, a ne da se pred njim uzmiče izbjegavajući pritom odgovornost, što nažalost vidamo u našim sredinama.

Sveti don Ivan Bosco, jedan od najvećih svetaca 19. stoljeća poznat po radu s mladima, poučen vlastitim iskustvom s pravom piše: *Nije potrebno mlade samo ljubiti, već je prijeko potrebno da oni i osjete da ih ljubimo. Ljubav uvijek trijumfira. Gdje vlada ljubav, vlada sreća. Gospodin nas je dao na svijet za druge.*

Dati se za druge i ljubiti najdublji je smisao očinstva. Zato, nasljedujući Krista, pobjednika nad smrću i grijehom, ljubite svoju ženu i djecu kao što je On ljubio i ljubi svoju Crkvu. Kako biste u tome uspjeli, potrebno je donijeti čvrstu odluku koju će možda neki od vas željeti i potpisati. Nadahnjujte se pritom primjerom sv. Josipa i drugih svetih očeva koje Crkva stavlja za uzor. U tome se možete umoriti, ali ne možete odustati. Imajte na umu da Krist k sebi zove umorne i opterećene nudeći im odmor (usp. Mt 11,28). Stoga kad se umorite, nađite odmorište u Presvetom Srcu Isusovu. Posvetite mu sebe i svoje obitelji te redovito obnavljajte tu posvetu kako bi se vaša obitelj mogla othrvati napastima i kušnjama te kako bi sve više nalikovala Svetoj obitelji Isusa, Marije i Josipa. Neka se po radosnom življenju vašega očinskog poslanja Isus nastani među vama kako bi u vašim obiteljima zavladao ljubav, radost i mir koje samo Gospodin može dati. Po snazi Duha Svetoga budite autentični svjedoci Kristove ljubavi i neustrašivo širite to ozračje u Crkvi i društvu kao stvarni subjekti nove evangelizacije.

Naposljetku, zazivajući na vas Božji blagoslov, sve vas, dragi muževi i očevi, preporučam zagovoru sv. Josipa koji, kao što je čuvao Otkupitelja i njegovu majku Mariju, neka čuva vas i vaše najdraže i cijelu nam domovinu Hrvatsku!

U Dubrovniku 15. svibnja 2016. godine,
na svetkovinu Duhova i Međunarodni dan obitelji

mons. Mate Uzinić, dubrovački biskup
predsjednik Vijeća HBK za život i obitelj

